

Postcovidová léčba v lázních

Po roční zkušenosti s onemocněním vysoce infekčním novým koronavirem SARS-CoV-2 víme, že u 30 až 50 procent pacientů se objevují dlouhodobé potíže ze strany dýchacího aparátu, svalového, nervového a srdečně cévního systému. Významu nabývá postcovidová léčba, na což reagují nemocnice i lázeňská zařízení.

Dochází ke zjištění gastroenterologických onemocnění, jako je Crohnova choroba a proktokolitida. Zaznamenáváme dekompenzaci a nově zjištěnou incidenci úplavice cukrové, nezanedbatelné jsou i psychické potíže. Týdny i měsíce po prodělané infekci si někteří pacienti stěžují na únavu, nespavost, úzkosti či na potíže s dýcháním. Zejména dušnost, kašel, který neustupuje, únava, bolest svalů, nespavost či deprese jsou hlavní příznaky. Lidé si stěžují, že jsou nevykonní a zadýchávají se. Někteří ztratili svalovou hmotu, mají omezenou mobilitu. To jsou základní příznaky postcovidu, se kterými se pacienti potýkají. Byť většina příznaků postupem času odezní, celá řada problémů přetrvává. Existují různé definice těchto potíží, v ČR jsme převzali zejména tu britskou. Dle ní označujeme postcovidem ty příznaky, které trvají 12 týdnů od potvrzeného začátku onemocnění covid-19. V literatuře se uvádí také termín long covid, který se definuje od pátého týdne od začátku onemocnění. Jinak platí, že příznaky projevující se do čtvrtého týdne považujeme za akutní covid.

Lázně jako ideální volba rehabilitace po proběhlém onemocnění covid-19

Všichni bychom se měli zaměřit na prevenci a nepodceňovat zdravotní problémy, které mohou

CÍLEM LÁZEŇSKÉ LÉČEBNĚ REHABILITAČNÍ LÉČBY JE

- zlepšení ventilační funkce dýchacích cest a obnovení správné mechaniky dýchání,
- obnovení průchodnosti dýchacích cest,
- zlepšení celkové kondice a odolnosti organismu,
- pozitivní ovlivnění doprovodných onemocnění (srdečně cévních, úplavice cukrové, obezity),
- odstranění škodlivin zevního prostředí (alergeny, prach, emoční zátěž),
- snížení pracovní neschopnosti.

v souvislosti s tímto onemocněním nastat. Včasná rehabilitace a lázeňská léčba pacientů po proběhlém onemocnění covid-19 je vysoce indikovaná. Cíleně prováděnou lázeňskou léčebně rehabilitační péčí zajistíme brzký návrat pacientů do běžného života a následného pracovního procesu. Ze strany Institutu lázeňství a balneologie, v. v. i., je vyvíjena snaha o rozšíření indikačního seznamu o indikaci Stav po prodělaném onemocnění covid-19 s komplikacemi, což by odpovídalo širokému spektru re-

habilitace chronických komplikací po prodělané infekci covid-19 s cílem snížit náklady na léky, snížit pracovní neschopnosti a co nejrychleji vrátit pacienty k původnímu běžnému životu a zlepšit jeho kvalitu.

Z léčebných procedur jsou podávány inhalace s léčebnou přírodní minerální vodou, oxygenoterapie, léčebná tělesná výchova skupinová v bazénu a tělocvičně a individuální k posílení dechových funkcí, dechová gymnastika – statická, dynamická, odporování výdechu.

Významné jsou terénní kúry a klimatoterapie. V lázních s vývěry přírodních minerálních vod pro pitnou léčbu se využívá příznivého efektu minerálních vod na narušenou funkci trávicího systému a normalizaci střevní mikroflóry, která je důležitá pro imunitní funkce organismu. Podávají se koupele v přírodní minerální vodě uhličitě, perličkové nebo radonové.

Součástí komplexní léčby je též edukace pacienta zaměřená na vysvětlení podstaty onemocnění a očkování, na vyvrácení mýtů o onemocnění. Další léčebné procedury jsou podávány dle postcovidových komplikací a jsou zaměřené na pohybový a nervový aparát, kardiologické, gastroenterologické a nefrologické projevy onemocnění, peloidní obklady na páteř, elektrolyčebné procedury, insuflace zřídelného plynu.

PODROBNÉ VÝSLEDKY VÝZKUMU

Prezentovány byly na workshopech ve dnech 10. 2. a 17. 2. 2021, kterých se účastnili nejen zástupci lázeňských společností, veřejné správy a samosprávy, ale i široká veřejnost. Záznamy jsou veřejně dostupné na webovém informačním portálu Institutu lázeňství a balneologie www.spadata.cz, kde jsou uveřejněny i podrobné výsledky z výzkumu.

Socioekonomický průzkum Vztah Čechů k lázeňství

Důsledky vládních opatření a nutnost přeorientovat se na českou klientelu vedly k potřebě zjistit, jaký je aktuálně vztah Čechů k lázeňství a jak jsou jejich postoje a preference ovlivněny stávající situací. V prosinci 2020 Institut lázeňství a balneologie provedl dotazníkový průzkum na reprezentativním vzorku populace České republiky starší 18 let čítajícím 1 012 respondentů. Jedná se o první významnou studii pohledu Čechů na lázeňství v době pandemie nemoci covid-19. Průzkum se zabýval také změnou v preferencích, podle kterých si klienti či potenciální klienti lázní vybírají destinaci pobytu či konkrétní lázeňské zařízení. Další otázky se vztahovaly k roli lázní v rekonva-

Foto: Zdraví/IB

lescenci po prodělaném onemocnění covid-19, otázce státem či městy dotovaných voucherů na lázeňskou péči či mediálního obrazu lázní v době pandemie. Výsledky průzkumu ukazují, že 29 % respondentů absolvovalo v průběhu předchozích 10 let lázeňskou léčbu a v roce 2021 uvažuje o pobytu v lázních 35 % dotázaných. Nejčastějším důvodem, proč lidé uvažují o pobytu v lázních, je odpočinek, zdravotní důvody a preference léčby přírodními zdroji.

Část respondentů zaznamenala poskytování voucherů na lázeňskou péči, ale jen menší část dotázaných je využila či je plánuje využít. Vzhledem k tomu, že v době výzkumu prokazatelně prodělala onemocnění covid-19 jen malá část respondentů, nebylo možné zjistit, jak přímý kontakt s nemocí ovlivnil postoje respondentů k lázeňské léčbě. ■

prim. MUDr. LADISLAV ŠPIŠÁK, CSC., a Ing. ONDŘEJ HRUŠKA / Institut lázeňství a balneologie, v. v. i.

CESTA DO LÁZNÍ

Nárok pacienta

Lázeňskou léčebně rehabilitační péči musí doporučit lékař – specialista, určený v Indikačním seznamu.

Krok

1

Krok

2

Návrh na lázně

Praktický (nebo ošetřující) lékař vypíše Návrh na lázeňskou léčebně rehabilitační péči a podává zdravotní pojišťovně.

Posudek

Následuje posouzení splnění všech potřebných podmínek pro úhradu lázeňské péče revizním lékařem zdravotní pojišťovny.

Krok

3

Krok

4

Schválení léčebného návrhu

Zdravotní pojišťovna zašle návrh do lázeňské léčebny, která rozhodne o nástupu pacienta. Lázeňská léčebna vyzve pacienta k nástupu na léčebný pobyt. Délka základního léčebného pobytu dospělých poskytnutého formou příspěvkové péče je 21 dní, u dětí a dorostu 28 dní.

Zamítnutí léčebného návrhu

V případě zamítnutí může lékař, který návrh vystavil, do 15 dnů zaslat zdravotní pojišťovně odvolání s podrobnějším odůvodněním návrhu.

Krok

5

Samoplátce

Dopřát si léčebné péče bez doporučení ošetřujícího lékaře je možné i na své náklady, kdy vám budou poskytnuty veškeré služby lázeňského provozu ve stejné kvalitě včetně hotelových služeb. Ambulantní léčba je nabízena ve velké části lázeňských zařízení.

Lázně

Lázeňské domy vyberete nejpohodlněji prostřednictvím www.lecebnelazne.cz nebo www.jedemdolazni.cz.

